

Sygn. akt I Ns 510/12

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2013 r.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Michalska-Księżyk
-----------------	----------------------------------

Protokolant:	starszy protokolant sądowy Wioletta Bartoń
--------------	--

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2013 r. w Kędzierzynie - Koźlu na rozprawie

sprawy z wniosku J. Z.

z udziałem I. Z.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

- ustalić, iż w skład majątku wspólnego małżonków J. Z. i I. Z. wchodzi prawo własności lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...), składającego się z jednego pokoju, kuchni, łazienki z wc, przedpokoju i logii, o powierzchni 34,17 m² wraz z udziałem wynoszącym 167/10 000 części we wspólnych częściach budynku i prawie użytkowania wieczystego, dla którego Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), o wartości 87 000 zł (osiemdziesiąt siedem tysięcy złotych);
- dokonać podziału majątku dorobkowego pomiędzy J. Z., a I. Z. w ten sposób, że opisane w punkcie 1 postanowienia prawo przyznać w całości na wyłączną własność I. Z. ,
- zasądzić od uczestniczki postępowania I. Z. na rzecz wnioskodawcy J. Z. kwotę 43 500 zł (czterdzieści trzy tysiące pięćset złotych) tytułem wyrównania udziału w majątku dorobkowym płatną w ośmiu równych ratach po 5 437,50 zł każda, co cztery kolejne miesiące licząc od daty uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;
- stwierdzić, że koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie ponosi każda ze stron we własnym zakresie;
- nakazuje kasie Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu zwrócić uczestniczce postępowania I. Z. niewykorzystaną zaliczkę w kwocie 54,90 zł zapisaną pod poz. 241-01- (...).

Sygn.akt I Ns 510/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. Z. domagał się dokonania podziału majątku dorobkowego zgromadzonego w trakcie trwania związku małżeńskiego z uczestniczką postępowania I. Z., w skład którego wchodzi prawo własności lokalu

mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...), składającego się z jednego pokoju, kuchni, łazienki z wc, przedpokoju i logii, o powierzchni 34,17 m² wraz z udziałem wynoszącym 167/10 000 części we wspólnych częściach budynku i prawie użytkowania wieczystego, dla którego Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), poprzez przyznanie wskazanego składnika majątkowego uczestniczce postępowania ze stosowną splatą tytułem wyrównania udziałów w wysokości 45 000 zł oraz zasądzenia od uczestniczki postępowania kosztów postępowania z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wniosku wskazał, iż strony w trakcie trwającego związku małżeńskiego nabyły lokal mieszkalny położony w K.. W zamian za przyznanie lokalu mieszkalnego na wyłączną własność uczestniczce, wnioskodawca wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 45 000 zł tytułem wyrównania udziału, przyjmując wartość tego lokalu na kwotę 90 000 zł. Uzasadniając sposób dokonania podziału wskazał, iż po orzeczeniu rozwodu w lokalu pozostała uczestniczka wraz z małoletnimi dziećmi, natomiast wnioskodawca wyprowadził się i dysponuje własnym lokalem. Wskazana propozycja stanowiłaby usankcjonowanie istniejącego stanu faktycznego.

Uczestniczka postępowania w odpowiedzi na wniosek proponowała by dokonanie podziału majątku dorobkowego nastąpiło przez darowiznę udziałów przysługujących stronom w prawie własności lokalu na rzecz ich córki. Uczestniczka zakwestionowała również wartość lokalu wskazaną przez wnioskodawcę. Wskazał również, iż ze względu na niskie dochody konieczność jednorazowej splaty wnioskodawcy byłaby zbyt dużym obciążeniem budżetu domowego, a kwotę tytułem splat jaką mogła zadeklarować to 400 zł miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Wnioskodawca J. Z. i uczestniczka postępowania I. Z. pozostawali w związku małżeńskim od 29.10.1986 r. do 16.06.2004, kiedy zapadło orzeczenie rozwodowe Sądu Okręgowego w Opolu w sprawie I RC 1441/02. Wyrok uprawomocnił się w dniu 8 lipca 2004 r. W trakcie trwania małżeństwa strony nie zawierały żadnych umów majątkowych małżeńskich ani też sądownie nie została zniesiona ustawowa wspólność majątkowa.

Odpis wyroku z dnia 16.06.2004 r. Sądu Okręgowego w Opolu k. 15-16, zeznania wnioskodawcy w drodze odezwy przed Sądem Rejonowym w Poznaniu I Cps 90/12 k. 22-23, zeznania uczestniczki postępowania K. 60

W trakcie małżeństwa w dniu 8 lutego 1994 r. strony nabyły prawo własności lokalu położonego w K. przy ul. (...), składającego się z jednego pokoju, kuchni, łazienki z wc, przedpokoju i logii, o powierzchni 34,17 m² wraz z udziałem wynoszącym 167/10 000 części we wspólnych częściach budynku i prawie użytkowania wieczystego, dla którego Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) dla J. Z. i I. Z. na prawach wspólności ustawowej.

Akt notarialny A: (...) sporządzony w Kancelarii Notarialnej M. P. w K. k. 7-12, odpis księgi wieczystej Sadu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu Kw nr (...) k. 13-14

Wartość rynkowa nieruchomości lokalowej nr (...)wraz z udziałem (...)we wspólnych częściach budynku i prawie użytkowania wieczystego gruntu położonego w budynku numer (...)przy ul. (...)w K.według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej i aktualnych cen rynkowych wynosi 87 000 zł

Opinia biegłego sądowego A. K. z dnia 20.12.2012 r. k. 42

Wnioskodawca J. Z. utrzymuje się z zarobków miesięcznych w wysokości 1500 zł, zamieszkuje wspólnie ze swoją matką w P., uczestnicząc w kosztach jego utrzymania: połowy opłat za media, opłaty czynszu, która wynosi 480 zł. Wnioskodawca nie ma nikogo na utrzymaniu, nie ponosi żadnych stałych kosztów związanych z leczeniem.

Uczestniczka postępowania I. Z.zamieszkuje w przedmiotowym lokalu wraz z córkami i wnukiem. Zatrudniona jest jako strażnik w Zakładach (...)za wynagrodzeniem 1620 zł netto, córki uczestniczki zatrudnione u tego samego pracodawcy otrzymują wynagrodzenie 1300 zł. i 1600 zł. Miesięczne wydatki z tytułu kosztów utrzymania obejmują: 245 zł opłata za czynsz, 90-100 zł opłata za prąd, 200 zł opłat za zużycie wody co drugi miesiąc, 160-180 zł opłata

za gaz co drugi miesiąc. I. Z. spłaca również miesięczne raty kredytu w wysokości 441 zł oraz 149 zł z tytułu zakupu ratalnego. Córki stron podjęły studia w systemie zaocznym, uczestniczka partycypuje w kosztach studiów młodszej w wysokości 210 zł miesięcznie. Uczestniczka nie ponosi wydatków z tytułu leczenia trwałych schorzeń. W latach 2004-2006 uczestniczka podjęła pracę za granicą na terenie A., uzyskując zarobki w wysokości 6000 zł miesięcznie

Zeznania wnioskodawcy w drodze odezwy przed Sądem Rejonowym w Poznaniu I Cps 90/12 k. 22-23, zeznania uczestniczki postępowania k.60

Sąd zważył co następuje;

W sprawie o podział majątku wspólnego między byłymi małżonkami sąd z urzędu ustala (art. 567 § 3 związku z art. 684) skład i wartości majątku wspólnego byłych małżonków. Ustalenie składu majątku wspólnego powinno poprzedzać ustalenie, w jakim ustroju majątkowym pozostawali małżonkowie, czy zawierali umowy majątkowe małżeńskie oraz czy w odrębnym postępowaniu lub umownie udziały małżonków w majątku wspólnym nie zostały ustalone w innej wielkości niż w ustawie. Dlatego też we wniosku o podział majątku wspólnego należy wskazać podstawę ustania wspólności majątkowej małżeńskiej oraz majątek podlegający podziałowi. Sąd dokonał podziału majątku mając za podstawę treść art. 46 k.r.o. Zgodnie z przepisem, od chwili ustania wspólności ustawowej stosuje się odpowiednio do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku. Z powyższego wynika, że postępowanie o zniesienie współwłasności przebiega według identycznych, podstawowych reguł co dział spadku, a to na podstawie art. 210-212 k.c. w związku z art. 1035 k.c. oraz na podstawie art. 618-625 k.p.c. w związku z art. 684 k.p.c., 687 k.p.c. i art. 688 k.p.c. Zgodnie z art. 1035 kc jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom, do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych. Postępowanie o podział majątku dorobkowego małżonków prowadzi do zniesienia współwłasności w częściach ułamkowych i przyznanie określonych składników majątkowych na rzecz określonej osoby, Podział majątku wspólnego przeprowadza się według reguł ustalonych w art. 212 i n. k.c. W przedmiotowym postępowaniu sąd z urzędu, zobowiązany jest do ustalenia składu masy majątku dorobkowego stron nabytego w trakcie trwania małżeństwa jak i jego wartości. Zgodnie z art. 684 k.p.c. skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd niezależnie od stanowiska uczestników postępowania w tym przedmiocie. Jedną z cech charakteryzujących postępowanie nieprocesowe w którym rozpoznawane są sprawy o podział majątku i odróżniających od postępowania procesowego jest działanie sądu z urzędu.

Strony określiły majątek podlegający podziałowi, sprowadzający się do jednego składnika majątkowego oraz określiły roszczenia z tytułu jego podziału.

Podział majątku wspólnego przeprowadza się na podstawie odpowiednio stosowanych przepisów art. 211 i 212 k.c. Sąd związany jest w pierwszej kolejności żądaniem dokonania podziału majątku wspólnego przez jego fizyczny podział polegający na przyznaniu uczestnikom postępowania określonych przedmiotów wchodzących w jego skład. W razie braku zgodnego wniosku, o sposobie podziału decyduje z urzędu sąd. Postanowienie sądu przyznające wspólną rzecz jednemu z uczestników postępowania, związane jest z obowiązkiem przyznania drugiemu spłaty, (art. 624 oraz art. 567 § 3 w związku z art. 688), przy określeniu terminu spłaty ustalonego przez sąd, o których mowa w art. 212 § 3 k.c., który powinien przypadać na okres po uprawomocnieniu się postanowienia zasądzającego spłaty.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego oraz przy zastosowaniu art. 43 k.r.o. Sąd ustalił, że strony mają równe udziały w majątku, który był objęty przedmiotem postępowania. O sposobie zniesienia współwłasności Sąd orzekł w oparciu o przepisy art. 46 k.r.o. w związku z art. 1035 oraz art. 212 § 2 i art. 211 k.c. W tym miejscu podkreślić należy, iż Sąd nie jest związany stanowiskiem stron co do sposobu zniesienia współwłasności. Jednocześnie, mając na uwadze zgodne stanowisko stron Sąd stwierdził, że w skład majątku dorobkowego J. Z. i I. Z. wchodzi prawo do lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul (...).

W przedmiotowym postępowaniu skład majątku pozostawał zatem poza kwestią sporu. Uczestnicy postępowania zgodnie bowiem twierdzili, iż składnikami ich wspólnego majątku dorobkowego jest prawo własności lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...), składającego się z jednego pokoju, kuchni, łazienki z wc, przedpokoju

i logii, o powierzchni 34,17 m² wraz z udziałem wynoszącym 167/10 000 części we wspólnych częściach budynku i prawie użytkowania wieczystego, dla którego Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...). Strony zgodnie natomiast stwierdziły, że własność lokalu ma zostać przyznana uczestniczkce postępowania I. Z.. Za takim rozstrzygnięciem przemawia również fakt, iż mieszkanie faktycznie pozostaje w dyspozycji uczestniczki postępowania. W świetle art. 91 i 133 k.r.o. zasadne jest zatem utrzymanie istniejącego stanu rzeczy. Pozostała kwestia sporna ustalenie wartości tego składnika majątku dorobkowego. W tej mierze Sąd zasięgnął opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego A. K., który wycenił, iż wartość rynkowa nieruchomości lokalowej nr (...) wraz z udziałem 167/10000 we wspólnych częściach budynku i prawie użytkowania wieczystego gruntu położonego w budynku numer (...) przy ul. (...) w K. według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej i aktualnych cen rynkowych wynosi 87 000 zł. Strony nie wniosły zastrzeżeń do opinii, Sąd przyjął ustalenia opinii za własne.

Rozbieżne stanowiska strony natomiast prezentowały co do wysokości spłaty, jej terminu i możliwości rozłożenia na raty. Wnioskodawca domagał się spłaty jednorazowej odpowiadającej połowie wartości lokalu i to w terminie nie przekraczającym okresu jednego roku. Uczestniczka postępowania nie kwestionując ostatecznie wartości lokalu wycenionego opinią biegłego rzeczoznawcy deklarowała spłatę w ratach miesięcznych w wysokości 200-300 zł. Wobec przyznania lokalu mieszkalnego uczestniczkce została ona zobowiązana do zapłaty na rzecz wnioskodawcy J. Z. kwoty 43500 zł tytułem wyrównywania udziału w majątku dorobkowym

Wskazana kwota została zasądzona od uczestniczki postępowania w ośmiu równych ratach po 5437,50 zł każda, płatne co cztery kolejne miesiące licząc od daty uprawomocnienia się postanowienia. Zdaniem Sądu, uwzględniając sytuację materialną uczestniczki postępowania tj. wysokość otrzymywanych dochodów zapłata tej kwoty nastąpi w terminie pozwalającym uczestniczkce poczynić starania o zgromadzenie wskazanej sumy. Spłata powinna bowiem nastąpić w jak najkrótszym terminie, z uwzględnieniem ewentualnych zdolności kredytowych osoby zobowiązanej oraz faktu, że prowadzenie postępowania sądowego w zakresie podziału majątku w trybie sądowym obliguje strony do tego, że muszą liczyć się z konsekwencją obciążenia przez sąd jednej z nich obowiązkiem spłaty. I. Z. otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1620 zł netto, również córki uczestniczek zamieszkujące wspólnie i zatrudnione u tego samego pracodawcy otrzymują wynagrodzenie odpowiednio 1300 zł. i 1600 zł. Miesięczne wydatki z tytułu kosztów utrzymania oscylują w granicach 535 zł. Wnioskodawczyni spłaca również miesięczne raty kredytu w wysokości 441 zł oraz 149 zł z tytułu zakupu ratalnego. Córki stron podjęły studia w systemie zaocznym, uczestniczka partycypuje w kosztach studiów młodszej w wysokości 210 zł miesięcznie Uczestniczka nie ponosi wydatków z tytułu leczenia trwałych schorzeń. W latach 2004-2006 uczestniczka podjęła pracę za granicą na terenie A., uzyskując zarobki w wysokości 6000 zł miesięcznie. Pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym córki uczestniczki dysponują łącznie kwotą 2900 zł, co łącznie z dochodami uczestniczki stanowi kwotę 4500 zł. Okoliczność ta również nie może pozostać bez wpływu na ocenę sytuacji materialnej uczestniczki postępowania. Nie bez wpływu jest również okoliczność, iż uczestniczka podejmowała zatrudnienie za granicą, uzyskując z tego tytułu przez okres dwóch lat wysokie dochody (po 6 000 zł miesięcznie co za okres dwóch lat daje kwotę około 140 000 zł) Dobrowolne obciążenie budżetu domowego przez uczestniczkę zaciągniętym zobowiązaniem kredytowym świadczy również, iż sytuacja materialna została oceniona pod kątem jej zdolności kredytowej. Sąd ustalając wysokość rat i terminy ich spłaty zobowiązany był wyważyć stanowiska obydwu stron, deklarowanie przez uczestniczkę spłaty w wysokości 300 zł miesięcznie odsunęłoby w czasie realizację orzeczenia sądu na okres 12 lat, co prowadzi do swoistej dewaluacji świadczenia. Postępowanie sądowe w zakresie podziału majątku dorobkowego w sposób ostateczny i jednorazowy ma uregulować stosunki majątkowe pomiędzy byłymi małżonkami. Orzeczenie rozwodowe zapadło w 2004, strony więc przez okres 8 lat miały możliwość uregulowania swoich relacji majątkowych w sposób umowny, bez konieczności poddawania ich orzeczeniu sądowemu. Skoro przez ten okres czasu strony nie doszły do porozumienia, miały obowiązek liczenia się z koniecznością obciążenia jednej ze stron stosowną spłatą. Przekraczające jednak możliwości finansowe uczestniczki byłoby jej obciążenie spłatą jednorazową, dlatego należność została rozłożona na osiem rat płatnych co cztery miesiąc, a więc w przeciągu 32 miesięcy z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności.

Z powyższych względów orzeczono jak następuje. W zakresie rozstrzygnięcia o kosztach Sąd kierował się zasadą wynikającą z treści art. 520 § 1 kpc oraz nakazał zwrócić uczestniczkce postępowania niewykorzystaną zaliczkę.